

Undersökningen - Gynstolen som en metafor för sårbarhet

Hur förhåller vi oss till olika sätt att vara eller bete oss? Jag tänker att vi ganska lätt kategoriserar beteenden i termer som starka eller svaga. Samtidigt kan det som ses som svagt eller sårbart i ett sammanhang framstå som modigt eller empatiskt om det sker i ett annat, som att gråta tex. I "rätt" sammanhang kan det framstå som både något starkt och empatiskt medan det i "fel" sammanhang kan vara förödande för både självbild och ur andras perspektiv. När det anses vara okej att visa sig sårbar handlar också väldigt mycket om vad vi är vana vid och det förändras även över tid.

Det här kan låta långsökt men jag tänker att om vi vågar visa oss mer sårbara för varandra så skulle vi i förlängningen få ett mer accepterande samhällsklimat. Jag har försökt hitta en fysiskt gestaltningssbar form där man kan visa sig sårbar och funnit att stolen vi kvinnor får ligga i när man går till gynekologen skulle kunna vara en sådan.

Ett kriterium för att en situation ska uppfattas som sårbar är att man inte önskar sig vara i den situation eftersom den då inte längre är en sårbar situation.

Då är gynstolen en passande symbol eftersom man frivilligt går upp i den men jag vågar nog påstå att ingen känner sig bekväm i den när man samtidigt är naken på underkroppen och möter en läkare man ofta inte känner sedan tidigare. Att det också är en stol som i princip uteslutande används för att undersöka kvinnor gör den kanske än mer passande för ändamålet med undersökningen.

I det här projektet har jag valt att bjuda in framgångsrika män som har ett stort inflytande över oss. Jag har bjudit in dem till ett samtal på temat jämlikhet och berättat att jag kommer att fråga om de kan göra någonting som annars bara kvinnor gör och samtidigt varit tydlig med att de är helt ok att säga nej. Jag har då syftat på frågan de får, om de kan tänka sig att lägga sig i en gynstol.

När jag träffat männen har jag velat ta reda på hur de ser på styrka respektive sårbarhet. Riskerar man att förlora något om man visar sig sårbar och i så fall vad? Vågar en man med makt visa sig skör eller sårbar? Om han tvekar vad är han rädd för? Kan mannen tänka sig att göra detta för att pröva kvinnans blick? Kan man se det som en symbolisk empatihandling? Om mannen säger nej, varför gör han det? Handlar det om vad andra män ska tycka eller är han rädd för den maktförlust som finns i själva undersökningspositionen?

Å andra sidan tänker jag att ställningen är ganska bekant för många män. Män kan ofta sitta med särade ben och ta plats. Ställningen i en gynstol är i princip den samma, man bara tappar den bakåt.

Anna Odell